

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra HAANDBOG I VERDENSHISTORIEN. Middelalderen (Sluttet.)

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 310.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig07val-shoot-idm140245228778432/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Engelsk-Mænd og Fransk-Mænd

res naturlige Ansigt fra Skilderierne paa fri Haand*). Hvad vi derimod veed, er at skøndt John Barbour fra Aberdeen skrev en stor Riim-Krønike om Robert Bruus, i hans Daatter-Søn Robert Stuarts Tid, som ret egenlig blev Skotternes Helte-Bog**), saa var det dog langt fra at Folke-Stemmen paa Moders-Maalet gjorde sig saaledes gjældende som i England, og Skotland har i de tre følgende Aarhundreder kun en Lidelses-Historie. Forbindelsen med England var da vist nok ønskelig, men Edvard havde saa aldeles forregnet sig, at det blev ingen Plantagenet men tværtimod en Stuart, paa hvis Hoved Kronerne mødtes.

Der fulgte i England tre Edvarder efter hinanden og under den Sidste (1327—77) var det, den saakaldte Hundreedaars-Krig (1346—1453) udbrød mellem England og Frankrig og tiltrak sig hele Evropas Opmærksomhed, men før at møde Edvard den Tredie og Henrik den Femte paa deres Helte-Bane, maae vi begive os til Frankrig, da de ingenlunde satte deres Ære i at være Engelske men i at kaldes Franske Konger og glimre sydenfor Kanalen.

Ludvig den Hellige, en Sønne-Søn af Philip August, og Philip den Smukke, en Sønne-Søn af ham igien, var Henrik den Tredies og Edvard den Førstes Samtidige, og ei mindre mærkværdige i Verdens-Historien, da Frankrig under dem, ligesom England under Hine, vandt sin velbehagelige Skikkelse, hvorunder det i sex Aarhundreder har spillet en af Hoved-Rollerne og omsider fordunklet alle sine Medbejlere til Mængdens Bifald paa den store Skue-Plads. Hvorledes en saadan Hoved-Magt opkom og i en Hundreedaars-Kamp paa Liv og Død forsvarede sin Selvstændighed, maae vi da nødvendig tage os Stunder til at betragte, skøndt der er ikke meget Overdrevent i Rigets nyeste Historie-Skrivers Jammer-Klage, naar han siger: Philip den Smukke var, efter Slægt-Registerne, den fem og fyrretyvende Franske Konge, og vi finde Forskiel Nok baade paa Evner og Tilbøieligheder, men giennem otte Aarhundreder hverken hos Kongerne eller Folket hvad Hjertet kan deeltage i, og vi har endnu en lang Vei at tilbagelægge, uden at skulle sige, vi dandse paa Roser***).

*) Humes Engelske Historie II. 309—29. 346—53. Liugards II. 429—35. 443—42. 77—84. 501—6.

**) Robert Bruus i tyve Sange, efter mange Optryk for Folket, udgivet for de Lærde af Pinkerton 1790.

***) Sismondis Franske Historie IX. 4—6.